

Till
Klimat- och näringslivsdepartementet

Datum
2023-09-28

Ert diarienummer
KN2023/03699

Diarienummer
KS-2023-00502

Yttrande över Klimat- och näringslivsdepartementets remiss: EU-kommissionens förslag på revidering av Avfallsdirektivet 2008/98/EG (KN2023/03699)

Sammanfattande inställning

Kungsbacka kommun anser att de författningsförslag som utredningen lämnar i huvudsak är bra och relevanta. Kommunen instämmer i utredningens förslag. Kommunen anser att det är viktigt att det blir ett korrekt reglerat producentansvar med fullt faktiskt ansvar för producenterna och inte bara ett kostnadsansvar.

Kommunens inställning i detalj

Matavfall

Detta svar skrivs ur perspektivet att kommunen är renhållare och om det matavfall som är kommunalt avfall.

Artikel 9a

Kommunen instämmer i förslaget om matavfall. Kommunen kan bidra genom att göra mätningar på matavfall från hushåll, samt att arbeta med information och insatser för beteendeförändring.

Textil

Detta svar skrivs ur perspektivet att kommunen är renhållare och angående den textil som är kommunalt avfall.

Artikel 22 a Producentansvar för textil

Konsekvenserna för kommunen beror på hur ansvaret för insamlingen av textilavfall kommer att regleras av den svenska lagstiftaren. Kommunen anser att det kan vara rimligt att kommunen får en roll i insamlingen av textil från hushåll som i så fall finansieras av producenterna. Kommuner i Sverige har redan ett utbyggt system för att samla in avfall från hushåll.

I dagsläget sker Kungsbacka kommuns insamling av textil på återvinningscentraler. Om lagstiftaren skulle tilldela kommunerna ansvaret för insamling av textilier på annat sätt, till exempel fastighetsnära insamling, skulle detta innebära en större påverkan på kommunen.

Om kommunen ska ha ett ansvar i insamlingen är det viktigt med ett tydligt kostnadsansvar för producenterna så att det säkerställs full kostnadstäckning för alla de åtgärder som kommunen ska vidta. Det är viktigt att ett producentansvar för textilavfall regleras med tydliga krav på omfattningen.

Om producenterna erbjuder ett insamlingssystem som inte ger en tillräckligt god service finns det en risk att mycket textilavfall inte sorteras ut och då måste hanteras av kommunen.

Förebyggande, återanvändning och återvinning ska ingå i producentansvaret och är en viktig del för att skapa ett förtroende för producentansvaret. Det ska inte bara ingå att bekosta avfallshantering av det material man satt ut på marknaden. För exempelvis plastförpackningar minskar viljan hos den enskilde att sortera ut ett material eftersom en låg andel återanvänds eller återvinns. Erfarenheten visar att hushållen slänger en stor andel direkt till förbränning vilket således blir en kostnad för kommunen.

I dagsläget är cirka 6 viktprocent i restavfallet hos villor i Kungsbacka textil. Det innebär att cirka 730 ton textil går till förbränning varje år, vilket bekostas av avfallstaxan.

Artikel 22 c Producentansvarsorganisation

Förslaget anger att producenterna ska bilda en producentansvarsorganisation. Kungsbacka kommun har sedan tidigare erfarenhet av samarbete med befintliga producentansvarsorganisationer. Kommunen anser att samarbetet med dessa är viktigt. Producentansvarsorganisationerna och kommuner ansvarar för olika delar av det avfall som uppkommer hos hushåll. Att olika typer av avfall samlas in på olika sätt och av olika aktörer kan uppfattas som komplicerat för den enskilde. Kommunen får ofta ta en stor roll i information och samordning för invånarnas avfall. För att göra det enkelt för invånarna kan kommunen vara delaktig i arbetet med insamling och information, om kostnaderna för detta täcks av producenterna. För statistikrapportering är det viktigt att det inte läggs över på kommunerna utan att kostnaderna i så fall täcks av producentansvaret.

Artikel 22 d Omhändertagande av textilavfall

Kommunen anser inte att det ska vara kommunens ansvar att hitta avsättning för det insamlade textilmaterialet, förbereda för återanvändning, materialåtervinna eller annan behandling. Det ska ligga under producenternas ansvar.

Om kommunen ska ansvara för insamling behöver kommunen veta i vilka fraktioner materialet ska samlas in och om det är upp till den enskilde att sortera i dessa fraktioner eller om detta sker i senare steg. Till exempel om textilen ska sorteras till återbruk, förberedelse för återbruk eller materialåtervinning.

Om textil som kan återbrukas inte sorteras ut på ett bra sätt, finns risk att mer textil går till materialåtervinning. Producenterna ska ha ansvar för att undersöka möjligheten till och vidta åtgärder för reparation och re-make innan textil skickas till materialåtervinning. I dagsläget är återbruksaktörer/välgörenhetsorganisationer den enda mottagaren av den textil som samlas in av Kungsbacka kommun. De har kunskap om vilken textil som efterfrågas på marknaden vilket är viktigt vid sorteringen för att kunna arbeta med återbruk av textil. Det finns även annan second hand-handel, förutom denna typ av organisationer, som uppfyller syftet att textil som går att återbruka tas tillvara. Dessa aktörer är också viktiga att ta hänsyn till.

Det finns alltså efterfrågan för insamlad textil för återbruk i dagsläget, men värt att notera kan vara att Kungsbacka kommun inte haft någon efterfrågan på textil för materialåtervinning. Här finns potential

för marknaden att möta upp behov. Här finns också ett informationsbehov, att även trasig textil kan tas emot.

Det ska vara tydligt att producenterna ansvarar för den textil som inte kan omhändertas av organisationer och företag som hanterar textil för återbruk. Det som inte kan återbrukas ska vara producenternas ansvar.

Kungsbacka kommun

Lisa Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Patrik Johansson
Kommunsekreterare